

Číslo: 3046/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **02. 03. 2022 a 03. 03. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Vaďovce 93	
Zriaďovateľ	Obec Vaďovce

Vedúca zamestnankyňa kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ľuba Nguyenová Anhová, riaditeľka základnej školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 3046/2021-2022 zo dňa 25. 02. 2022
inšpekciu vykonali:

Mgr. Nora Vaňová, školská inšpektorka, ŠIC Trenčín

Mgr. Mária Šišťíková, školská inšpektorka, ŠIC Trenčín

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie v základnej škole s ročníkmi 1. – 4.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia sa realizovala v štátnej neplnoorganizovanej základnej škole (ďalej ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. ZŠ mala štyri ročníky. Z celkového počtu 43 žiakov škola evidovala 4 žiakov so zdravotným znevýhodnením (ďalej ZZ), žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ani z marginalizovanej rómskej komunity nevzdelávala. Dištančného vzdelávania sa zúčastňovali všetci žiaci. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali 3 pedagógovia (vrátane katechéta) a vychovávateľka školského klubu detí. Odbornosť vyučovania v 1. – 4. ročníku bola zabezpečená na 92 %.

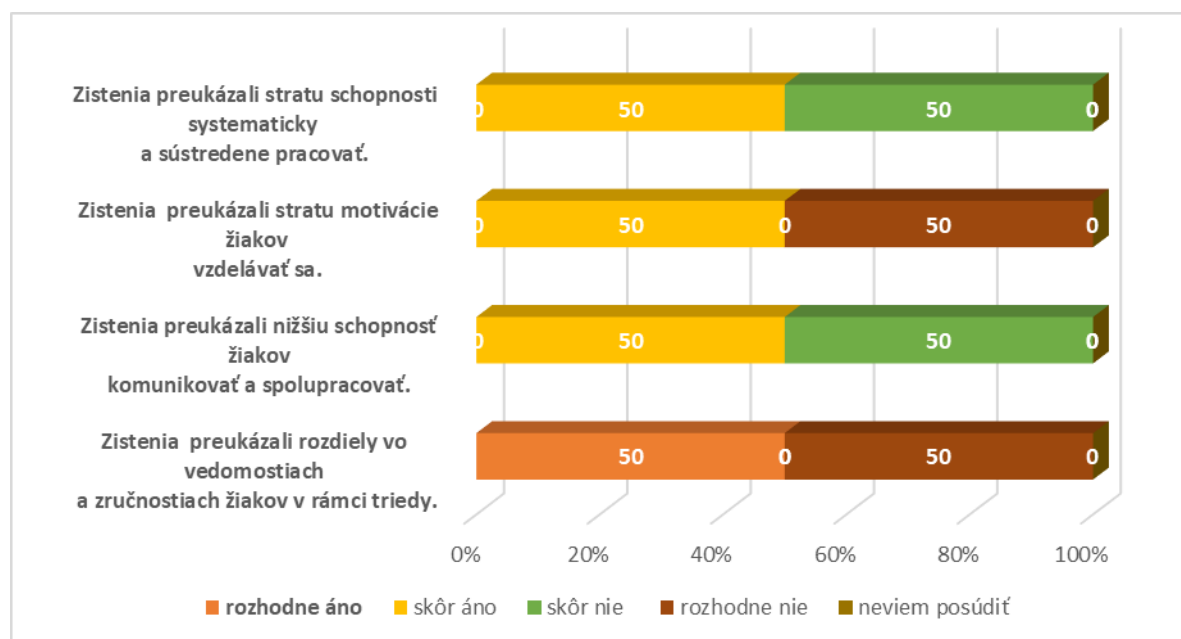
1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Podľa riaditeľky školy počas obdobia dištančného vzdelávania pedagógovia využívali na komunikáciu so žiakmi a ich zákonnými zástupcami informačno-komunikačné technológie – najmä Facebook a aplikáciu Messenger. Okrem uvedených platforiem komunikovali so zákonnými zástupcami svojich žiakov prostredníctvom e-mailov, telefonických rozhovorov a SMS správ. Žiakom posielali domov zadania úloh, ktoré po vypracovaní títo posielali späť na kontrolu. Po nástupe na prezenčné vyučovanie vzdelávali so zabezpečením

nepremiešavania sa žiakov jednotlivých tried. Vyučujúce v dotazníku zadanom školskou inšpekciou uviedli, že po návrate k prezenčnému vyučovaniu boli podkladom na **diagnostiku vedomostí a zručností žiakov** najmä prezentácie produktov žiackych prác, rozhovory so žiakmi, žiacke portfóliá, riešenia rôznych typov komplexných úloh, sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie (100 %), ústne skúšanie a písomné práce rôzneho druhu a rozsahu (50 %). Analýza zistení preukázala, že miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov bola nižšia, nedostatky mohli negatívne vplývať na kontinuitu ďalšieho vzdelávania žiakov. Podľa vyjadrenia vyučujúcich po návrate na prezenčné vyučovanie zistený deficit vo vedomostiach žiakov odstraňovali priebežne na vyučovacích hodinách. V dotazníku jedna vyučujúca potvrdila rozdiely žiakov svojej triedy vo vedomostiach a zručnostiach, ich nižšiu schopnosť komunikovať a spolupracovať, stratu schopnosti systematicky a sústredene pracovať aj stratu motivácie vzdelávať sa (50 %). Rezervy v poznatkovej úrovni žiakov sa vyskytli najmä vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia (čítanie s porozumením a komunikácia) a Matematika a práca s informáciami.

V školskom roku 2018/2019 v škole neevidovali neprospievajúcich žiakov. Na konci školského roka 2020/2021 neprospeklo 5 žiakov z jedného alebo dvoch vyučovacích predmetov. Napriek tomu, že počet neprospievajúcich žiakov mal stúpajúcu tendenciu, dôvodom neprosievania nebola ich neúčast na dištančnom vzdelávaní.

Graf 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

V školskom roku 2020/2021 pedagógovia vzdelávali žiakov podľa pôvodného neupravovaného **školského vzdelávacieho programu** (ďalej ŠkVP), **učebné plány** ani **učebné osnovy** nemodifikovali. ŠkVP bez zmeny v obsahu vzdelávania prerokovali na zasadnutí pedagogickej rady.

Počas dištančného vzdelávania vyučujúce žiakov hodnotili v súlade s usmernením Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej MŠVVaŠ SR). Priebežné **hodnotenie** malo žiakov motivovať učiť sa, vyučujúce v hodnotení zohľadňovali individuálne osobitosti každého žiaka a jeho domáce podmienky na vzdelávanie.

K podkladom na záverečné hodnotenie patrili aj pracovné listy a úlohy vypracované počas dištančného vzdelávania. Žiakov hodnotili slovne okrem hlavných predmetov vo 4. ročníku, ktoré klasifikovali. Výchovné predmety hodnotili slovom absolvoval. V dotazníku potvrdila používanie formatívneho hodnotenia jedna vyučujúca (50 %). Žiaci v rozhovoroch uvádzali, že ich vyučujúca najčastejšie chváli, keď majú správne napísanú domácu úlohu (83,3 %), správne odpovedajú alebo na hodinách pracujú (50 %). Väčšina z nich konštatovala, že sa učí dobre (mám dobré známky, snažím sa dobre pracovať, viem dobre čítať); keď niečo nevedia, učiteľka im nedá zlú známku, ale vysvetlí, kde urobili chybu (83,3 %). Dôvodom neučenia sa bolo, že si žiak nevie sám napísať úlohy a potrebuje pomoc, aby sa mu viac darilo (16,7 %).

Počas dištančného vzdelávania škola zmenila **organizáciu vzdelávania** v súlade s platnými usmerneniami a pokynmi zverejnenými v čase realizácie zmien vo vyučovaní. Po návrate do školy sa vrátili k pôvodnému rozvrhu hodín bez úpravy dĺžky prestávok. V školskom poriadku boli zadané pravidlá správania sa žiakov počas dištančnej výučby a opatrenia v čase mimoriadnej situácie pandémie Covid-19 v súvislosti s dištančným vzdelávaním.

Po návrate k prezenčnému vyučovaniu poskytovali vyučujúce každému žiakovi na vyučovacích hodinách spätnú väzbu, pristupovali k nim individuálne, čo potvrdili aj vyjadreniami v dotazníku (100 %). **Opatrenia na poskytovanie podpory** ohrozeným skupinám žiakov vychádzali z pozorovania žiakov a komunikácie s ich zákonnými zástupcami. Riaditeľka školy predložila ku kontrole interný dokument s názvom Školská stratégia znižovania školského neúspechu, ktorý potvrdzoval snahu vyučujúcich systematicky eliminovať nedostatky vo vedomostiach žiakov. Definoval konkrétne opatrenia, ktoré mali zvýšiť mieru podpory takýchto žiakov zo strany školy. Boli zamerané na oblasť monitoringu, identifikovanie príčin rizika, podporu v škole, podporu v spolupráci s inými organizáciami a vyhodnotenie. Opatrenia stanovené v dokumente boli v súlade s obsahom aplikačnej pomôcky MŠVVaŠ SR s názvom Ako byť v škole úspešnejší – podpora žiakov a žiačok v povinnej školskej dochádzke s cieľom predchádzania opakovania ročníka.

Wellbeing žiakov zaisťovali rôzne podujatia a akcie, ktoré prispeli k zvýšeniu miery socializácie žiakov po období dištančného vzdelávania (Zo žubrienky sa stala žabka – pozorovanie vývoja žiab, vysádzanie sadeníc paradajok a papriek do zvýšených záhonov a následná starostlivosť o rastlinky, súťaživé hry na Deň detí, Pod krídlami orlice – projekt s podporou Trenčianskeho samosprávneho kraja spojený s vystúpením sokoliarov Aquila z Bojníc, opekačka...). Realizáciu triednych aktivít zameraných na obnovenie a upevnenie vzťahov, aktivity na posilnenie sociálneho učenia sa žiakov a zaistenie podmienok pre vytváranie bezpečného prostredia a rozvíjanie ich emocionálnych kompetencií a zapájanie žiakov do programov primárnej prevencie rizikového správania potvrdili obidve vyučujúce aj v dotazníku (100 %). Vzdelávacie problémy žiakov konzultovali s ich zákonnými zástupcami, v prípade potreby im poskytli doučovanie (100 %). Žiaci mali možnosť navštevovať školský klub detí, možnosť konzultovať svoje problémy so špeciálnym pedagógom nemali.

Podľa vyjadrenia vyučujúcich v súvislosti so skladbou žiakov školy nebola potrebná spolupráca školy s komunitnými centrami/občianskymi združeniami. Obidve vyučujúce potvrdili odovzdávanie si skúseností a úzku spoluprácu medzi sebou navzájom (100 %). Pozitívne vnímali aktivity na posilnenie sociálneho cítenia medzi žiakmi, čo ovplyvňovalo aj ich pedagogickú činnosť. Tieto aktivity mali vplyv na psychohygienu a harmonizáciu ich pracovného prostredia. Prezentáciu didaktických materiálov prostredníctvom webinárov uviedla v dotazníku jedna vyučujúca (50%), **vzdelávania pedagogických zamestnancov** sa zúčastnili obidve vyučujúce (100 %), využívanie odbornej pomoci pri riešení vlastných osobných problémov odpoveďami nepotvrdili.

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Výchovno-vzdelávací proces bol sledovaný na 16 vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry, matematiky, vlastivedy, prvouky a prírodovedy.

Učenie sa žiaka

Komunikácia žiakov na všetkých sledovaných vyučovacích hodinách bola kultivovaná, primeraná ich rečovým schopnostiam. Vyjadrovali sa plynule, na časti hodín používali krátke jednoslovné odpovede. Informácie získavali zväčša verbálne alebo písomne. Ich komunikačné zručnosti viedli k efektívnej spolupráci medzi vyučujúcimi a žiakmi, informácie podávali v logickom slede. Na všetkých sledovaných hodinách pracovali so známymi alebo neznámymi textami, vyhľadávali z nich základné informácie, na väčšine vyučovacích hodín texty dekodovali. Úlohy boli zamerané na zapamätanie, porozumenie a aplikáciu, na väčšine hodín aj na analýzu osvojovaných teoretických poznatkov (matematické operácie sčítanie, odčítanie, opakovanie tvrdých a mäkkých spoluhlások, pomenovanie znakov živej prírody,...). Najmenej príležitostí mali žiaci na riešenie úloh so zameraním na rozvoj vyšších myšlienkových procesov – na posudzovanie a hodnotenie informácií s následným vlastným návrhom na riešenie problému alebo situácie (pozoruj a nakresli vývoj ľubovoľného živočícha, oprav tvrdenie, vysvetli,...). V procese učenia boli aktívni, ale spolupracovať vedeli len na menej ako polovici pozorovaných vyučovacích hodín. Prísť s novými nápadi dokázali na štvrtine z nich. Na väčšine hodín mapovali správnosť svojich postupov, zriedkavejšie mali možnosť svoj alebo spolužiakov výkon zhodnotiť. Na hodnotenie od vyučujúcich reagovali pozitívne. Žiaci mali záujem vyjadriť svoje postoje, ale nemali dostatok príležitostí na argumentáciu a odôvodňovanie svojich názorov, čo malo nepriaznivý vplyv na rozvoj ich občianskych kompetencií. Dohodnuté pravidlá správania sa žiaci dokázali rešpektovať, prejavovali pozitívne vzájomné vzťahy. Najmenej možností dostali na rozvíjanie sociálnych kompetencií, na sledovaných vyučovacích hodinách nemali vytvorený adekvátny priestor na konštruktívnu diskusiu a prezentovanie výsledkov spoločnej činnosti s objektívnou argumentáciou.

Vyučovanie učiteľa

Vyučujúce na väčšine pozorovaných hodín žiakov oboznámili s cieľom vyučovania, na všetkých hodinách ich informovali o pripravených činnostiach. Na vyučovaní vytvárali podmienky na vzdelávanie každého žiaka, výchovno-vzdelávací proces personalizovali na väčšine sledovaných vyučovacích hodín. Na dosiahnutie vytýčených cieľov využívali materiálne prostriedky vyučovacieho procesu (učebnicu, pracovný zošit, pracovný list, kartičky) a iné formy edukačného prostredia (vlastiveda v treťom a štvrtom ročníku bola odučená v exteriéri na vychádzke). Učivo vysvetľovali zrozumiteľne, so zriedkavým využívaním metód smerujúcich k aktívnemu činnostnému učenia sa. Na všetkých vyučovacích hodinách vytvárali žiakom väčšie alebo menšie príležitosti na aplikáciu teoretických vedomostí v reálnych situáciách, slobodne si zvolili činnosť umožnili žiakom na menej ako polovici z nich. Žiacke výkony hodnotili na všetkých hodinách formatívne, klasifikáciu využili zriedkavo. Vyučujúce mali kultivovaný a empatický prejav, dbali na vytvorenie bezpečného prostredia pre vzdelávanie sa všetkých žiakov, v ktorom sa všetci cítili prirodzene a rešpektovaní, čím prispievali k pozitívnej pracovnej atmosfére všetkých pozorovaných vyučovacích hodín.

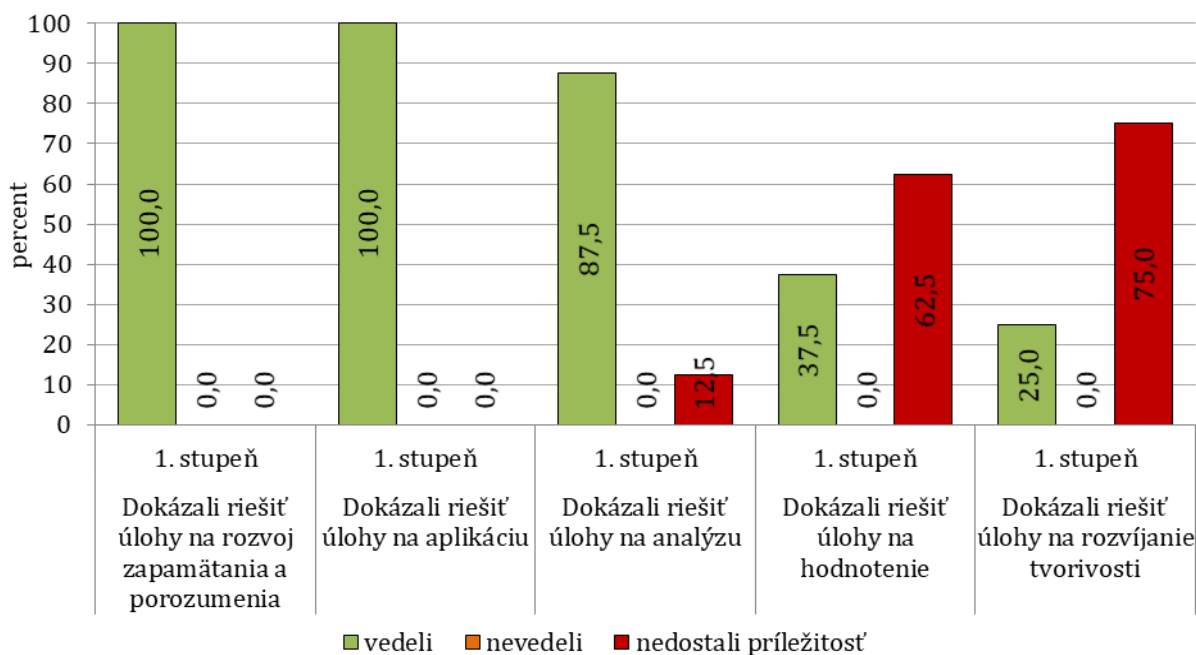
Výrazné **pozitíva z priameho pozorovania** vyučovacích hodín

- pozitívna atmosféra vyučovacích hodín podporená kultivovaným a empatickým prejavom vyučujúcich
- uplatňovanie priebežného formatívneho hodnotenia

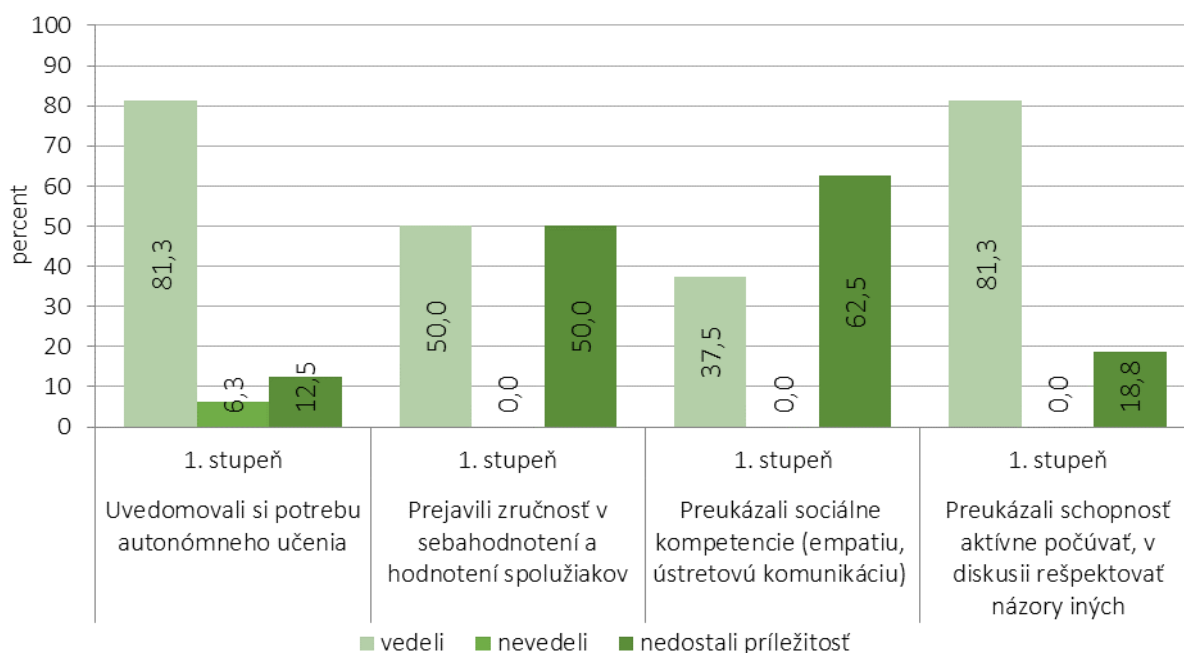
Výrazné **negatíva z priameho pozorovania** vyučovacích hodín

- nedostatok príležitostí riešiť úlohy na hodnotenie a tvorivosť
- málo priestoru na rozvoj sociálnych a občianskych kompetencií žiakov
- málo podnetov na rozvoj sebahodnotiacich a hodnotiacich zručností žiakov

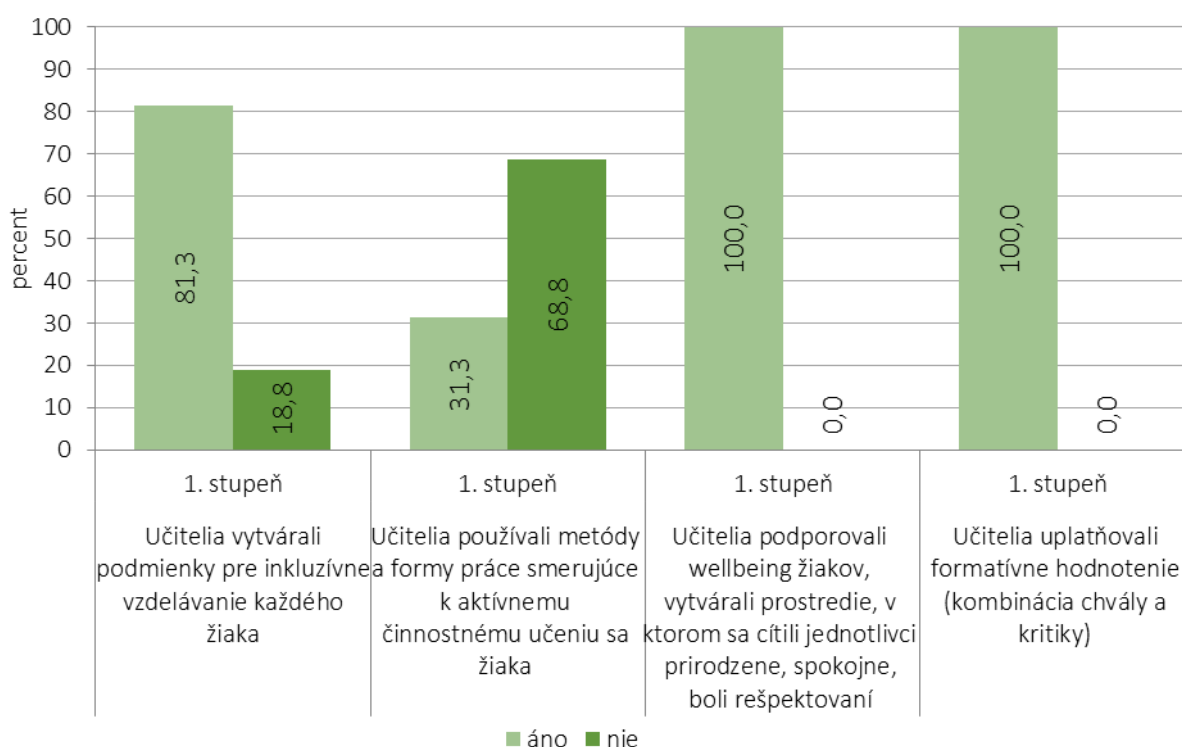
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

Výchovno-vzdelávací proces sa v škole realizoval bez **revízie ŠkVP**, učebné plány ani učebné osnovy nemodifikovali. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy **po diagnostike vedomostí a zručností** žiakov nedostatky, ktoré mohli mať vplyv na kontinuitu vzdelávania žiakov priebežne odstraňovali po ich nástupe na prezenčné vyučovanie. Podľa vyjadrení vyučujúcich v dotazníku boli **opatrenia** zamerané na opakovanie učiva, na individuálny prístup a na socializáciu žiakov. Využívanie inovatívnych foriem a metód vyučovania deklarované v dotazníku (100 %) bolo na sledovaných vyučovacích hodinách zastúpené v malej miere, v rozhovoroch uviedla tretina opýtaných žiakov prácu s počítačom (33,3 %). Zaraďovanie práce s výukovými aplikáciami sa dotazníkmi nepotvrdilo, rovnako ani na sledovaných hodinách. Podľa dotazníka jedna vyučujúca (50 %) uplatňovala špecifické pedagogické intervencie (predĺžený výklad,...), čo bolo pozorované aj na vyučovacích hodinách. Obidve vyučujúce podľa odpovedí v dotazníku vytvárali priestor pre rovesnícke a sociálne učenie sa žiakov, sebahodnotenie a hodnotenie výkonov spolužiakov (100 %), čo celkom nekorešpondovalo so zisteniami z pozorovania výchovno-vzdelávacieho procesu. V rozhovoroch minimum žiakov potvrdilo realizáciu skupinovej práce a rovesnícke učenie (16,7 %). Pomoc pedagogického asistenta neuviedla ani jedna vyučujúca. Na väčšine pozorovaných vyučovacích hodín bola zastúpená diferenciácia úloh, vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka. Príležitosť pracovať v skupine a hodnotiť svoj výkon dostali žiaci len výnimočne, výkony spolužiakov hodnotili zriedkavo.

Wellbeing žiakov bol najviac podporený posilnením sociálneho učenia, triednymi aktivitami zameranými na vzájomné vzťahy, realizáciou programov primárnej prevencie a možnosťou navštevovať školský klub detí, čo uviedli obidve vyučujúce v dotazníku (100 %). Najčastejšie uvádzaným dôvodom, že žiaci chodia radi do školy bolo, že majú v škole kamarátov (83,3 %),

cez prestávky sa hrajú, rada/rád sa učím a mám v škole svoje zošity, knihy, potreby na písanie,... (33,3 %); mám rád/rada pani učiteľku, spievame a tancujeme (16,7 %). Dôvodom, pre ktorý žiak/žiačka nerád/nerada chodí do školy bolo, že v škole sa im nepáči a je dlhé vyučovanie (16,7 %). Spoluprácu so zákonnými zástupcami žiakov potvrdili svojimi odpoveďami obidve vyučujúce a aj žiaci (100 %). Vzájomná spolupráca sa potvrdila aj medzi vyučujúcimi, rovnako ako vzdelávanie na podporu nových profesijných kompetencií (100 %), čím boli v škole vytvorené podmienky na ich efektívne využívanie vo výchovno-vzdelávacom procese. Opatrenia po ukončení dištančného vzdelávania boli účinné, umožňovali eliminovať rozdiely v poznatkovej úrovni žiakov.

2 ZÁVERY

Školou vykonaná revízia ŠkVP zabezpečila nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania a zároveň reflektovala zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

Nastavený a uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese napomáhal odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

Výrazné pozitíva

- vypracovanie školskej stratégie znižovania školského neúspechu žiakov
- vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa cítili žiaci prirodzene a rešpektovaní

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvoj občianskych a sociálnych kompetencií žiakov
- rozvíjanie poznávacích kompetencií so zameraním na rozvoj kritického myslenia a kreativity žiakov
- uplatňovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností žiakov

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcej zamestnankyni kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

odporúča

- zvýšiť mieru zadávania úloh zameraných na hodnotenie a rozvoj tvorivosti žiakov
- rozvíjať občianske kompetencie žiakov
- vytvárať viac priestoru na rozvoj hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností žiakov

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP s názvom Hráme sa a tvoríme
2. Školská stratégia znižovania školského neúspechu
3. Zápisnica zo zasadnutia pedagogickej rady
4. Zápisnica zo zasadnutia metodického združenia
5. Školský poriadok
6. Zoznam aktivít a akcií školy
7. Rozvrh hodín

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Nora Vaňová

Dňa: 21. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:
Mgr. Nora Vaňová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:
Mgr. Ľuba Nguyenová Anhová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 04. 04. 2022 v Trenčíne:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:

Mgr. Nora Vaňová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Mgr. Ľuba Nguyenová Anhová

.....

Vyjadrenie vedúcej zamestnankyne kontrolovaného subjektu, ktorej sa zistenia týkajú (vedúca zamestnankyňa môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Ľuba Nguyenová Anhová

.....

Stanovisko školskej inšpektorky k vyjadreniu:

Mgr. Nora Vaňová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia – Úsek inšpekčnej činnosti